

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

38224

Aşağıdaki Hollanda'da yaşayan Türklere yönelik Hollanda Mahkemesinin “kültürel köken” gerekçe gösterilerek uğradıkları ayrımcılık ve bu bağlamda Avrupa'da yaşayan Türklerin Avrupa Birliği üye ülkeleri ile ülkemiz arasında imzalanmış olan ikili sosyal güvenlik sözleşmeleri çerçevesinde uğradıkları hak kayıpları ile ilgili sorularımın Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Sayın Faruk ÇELİK tarafından Anayasa'nın 98 inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ncı ve 99 uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 21/01/2014

Prof. Dr. Hülya GÜVEN
CHP İzmir Milletvekili

Hollanda'da yaşayan 20 yaşındaki E.C. 10 yıl önce bir motosikletin çarpması sonucu ağır yaralanmış, uzun süre komada kalmış, düşünme yeteneği 4 yaşındaki bir çocuğa eşdeğer hale gelmiştir.

Hollanda'da E.C.'nin davasına bakan sigorta mahkemesi tarafından trafik kazası sonucu ağır beyin travması geçiren Türk kadınına, “kültürel kökeninden dolayı” daha az tazminat ödenmesine karar verilmiştir.

Kaza sonrası hukuk mücadelesi başlatan ailenin başvurusu haklı bulunmuş, Tazminat konusunda görüşü sorulan Hollanda Beyinsel Hasarlar Hesaplama Merkezi, Coşkun'a 430.000 Avro ödenmesi gerektiğini bildirmiştir.

Ancak kazaya neden olan kişinin bağlı olduğu sigorta şirketi “E.C. bu kazaya maruz kalmasa nasıl bir kariyere sahip olurdu” sorusunu gündeme getirmiş, ailesinin, E.C.'nin kuaför olmak istediğini açıklaması üzerine, E.C. okuldaki başarısı ve bütün ailesinin eğitim düzeyi incelemeye alınmıştır. Sigorta şirketi tarafından, E.C.'nin , “erken yaşta evlenip, en geç 26'sında anne olacağı ve en az 10 yıl çocuklara bakmak için çalışamayacağı” savunulmuş. 36 yaşından sonra işe başlayacak olan E.C.'nin ancak “kısmi süreli” çalışabileceği için E.C.'na 70.000 Avro tazminat ödenmesi şirket tarafından talep edilmiştir.

Sigorta şirketinin hesaplama yönetimine mahkemece “kültürel köken” nedeniyle ortalama bir Türk kadınının “26 yaşında çalışma hayatından çekildiği” şeklinde destek verilerek “kültürel kökeni nedeniyle 10 yıl çalışamayacağına” karar verilmiştir. Karar sonucunda 430.000 Avro olması gereken tazminat miktarı, mahkemece “kültürel köken” vurgusu nedeniyle 70.000 Avroya indirilmiştir.

Hollanda Türkler İçin Danışma Kurulu'nca (IOT) Hollanda'daki Türk gençlerinin yüzde 25'inin “dil geriliği” nedeniyle düşük düzeyli okullardan uzun süre sonunda yüksek öğrenime geçtikleri vurgulanarak, kazanın olmaması halinde genç kızın düşük düzeyli bir okuldan üniversiteye geçip hâkim olabileceği, mahkeme kararının yanlış ve ayrımcı bir karar olduğu belirtilmiştir.

38224

Hollanda Hristiyan Demokrat Partisi (CDA) milletvekili Pieter Heerma, konuyu parlamento gündemine taşıyarak, ayrımcı kararlar ile ilgili bir soru önergesi vermiştir.

Hollanda'nın Avrupa Komisyonu, Uluslar arası Af Örgütü ve Birleşmiş Milletler raporlarında "ayrımcılık" ve "işgücü piyasasında yabancılara yönelik ayrımcılık" konusunda ciddi eleştirilere hedef olduğu belirtilmektedir.

Geri Kabul Anlaşmasının imzalanması ile birlikte Türklerin çalıştıkları Avrupa Birliği üye ülkeleri ile ülkemiz arasında imzalanmış olan ikili sosyal güvenlik sözleşmeleri çerçevesinde elde ettikleri kazanımlarının zarar göreceği "Hollanda Türkiyeli İşçiler Birliği"nce (HTİB) savunulmaktadır.

Bu bağlamda;

1. "Kültürel köken" nedeniyle ortalama bir Türk kadınının "26 yaşında çalışma hayatından çekildiği" konusunda Bakanlığınız Hollanda mahkemesinin yürüttüğü mantıkla hemfikir midir? Bakanlığınız Hollanda mahkemesince tazminata hükmedilirken kullanılan hesaplama yöntemiyle hem fikir midir?
2. 16.12.1967 tarihli ve 12778 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan ve 1/2/1968 tarihinde yürürlüğe giren "Türkiye Cumhuriyeti ile Hollanda arasında Sosyal Güvenlik Sözleşmesi" hükümleri içinde "kültürel köken" veya "örfi hukuk" hükümleri yer almakta mıdır? Sözleşme hükümleri çerçevesinde E.C. için yapılabilecekler bulunmakta mıdır?
3. Bakanlığınızın E.C.'nin haklarının savunulması ile ilgili Hollanda makamları nezdinde girişimleri var mıdır? Bakanlığınızca E.C. davasına müdahil olunması düşünülmekte midir?
4. Geri kabul anlaşmasının yürürlüğe girmesinden sonra Avrupa Birliği üye ülkeleriyle önceden imzalanmış ikili sosyal güvenlik sözleşmeleri çerçevesinde Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları aleyhine "Hollanda Türkiyeli İşçiler Birliği"nce belirtildiği gibi hak kayıpları olacak mıdır?
5. Bu gibi durumlarda Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti olarak önlem alınması düşünülmekte midir? Alınacak önlemler nelerdir?